

De jaarwisseling staat voor de deur en het is de tijd van kerstgeschenken. Enschede heeft op dit moment een bruisende binnenstad met een groot en gevarieerd winkelaanbod. Wij willen u graag meenemen naar 1865 waar in Parijs het Grands Magasins du Louvre werd geopend. Het was destijds het Disney World onder de warenhuizen en welgestelde Enschedeers was dit allerminst ontgaan. Met de komst van Hudson's Bay in het voormalige winkelpand aan het H.J. van Heekplein heeft Enschede straks nog meer te bieden en maakt het onze stad wel heel erg aantrekkelijk voor het winkelend publiek.

2. De Bijenkorf, Hudson's Bay en het Grands Magasins du Louvre Parijs.

De Bijenkorf H.J. van Heekplein, Inmiddels Primark [2017]

Wat hebben de bovengenoemde warenhuizen met elkaar gemeen? Enschede prees zich in 2002 gelukkig met de komst van de Bijenkorf aan het H.J. van Heekplein. Het van H.J. Heekplein werd opnieuw ingericht en de Bijenkorf met 7800 m² winkeloppervlak was een luxe nieuwkomer waar Enschede trots op was maar achteraf gezien wellicht toch nog een beetje te luxe voor Enschede.

Tijdens de financiële crises in de periode 2008 tot 2015 werd ook Enschede getroffen door leegstand van winkelpanden in de binnenstad en zelfs Vroom & Dreesmann werd gedwongen te sluiten nadat het al vanaf 1939 in Enschede was gevestigd. De resultaten van V&D waren teleurstellend en op 31 december 2015 ging de V&D keten failliet. Maar ook voor de Bijenkorf was sluiting van de vestiging in Enschede in 2013 onvermijdbaar. De snelle opkomst van het online kopen was nog een extra reden dat het met de middenstand in de binnenstad van Enschede niet goed ging.

Inmiddels zijn we de financiële crises voorbij en heeft zich voor Enschede een nieuwe luxe winkelketen gemeld namelijk het Canadese Hudson's Bay die in december 2017

haar intrek zal nemen in het voormalige winkelpand van Vroom en Dreesman aan het H.J. van Heekplein.

In de 21^e eeuw hebben we in Enschede een overvloed aan winkelaanbod en vooral Fashion en Horeca is voor Enschede belangrijk. Maar hoe was het in de 19^e eeuw in Enschede?

Enschede was het industrieel centrum geworden van de textielindustrie en er werd veel geld verdiend dat onder andere geïnvesteerd werd in fabrieken, woningbouw en stadsontwikkeling. Mede hierdoor had Enschede al een aantrekkelijk centrum met een voor die tijd uitgebreid winkelaanbod.

De textielindustrie was eigendom van een rijke familiale bovenlaag die veel te besteden had maar waarvoor de stad Enschede eigenlijk veel te klein was. De textielbaronnen met echtgenotes waren zeer bereisd en voor wat betreft mode en inrichting heel goed op de hoogte. Bij bezoeken aan Parijs werden de exclusieve modehuizen bezocht en uiteraard kleding en inrichting gekocht.

Maar hoe bleef je als welgestelde op de hoogte van de laatste modetrends van Parijs? Daar had men in de luxueuze winkel-modehuizen al lang over nagedacht. In 1919 bood de Magasins du Louvre aan de Amerikaanse consumenten de verkoop van producten per post met een speciale catalogus. En die catalogus kwam ook in Enschede bij de welgestelden door de brievenbus. De Enschedese elite wilde zich graag onderscheiden en in Parijs was bijna alles te koop wat de wereld te bieden had. Veel Enschedese textielfamilies beschikten over riante monumentale landhuizen en villa's die exclusief moesten worden ingericht.

Het Grands Magasins du Louvre was in die tijd een van de bekendste warenhuizen en het toeval wil dat wij in Enschede op een verkoop van tweedehands boeken in de Vredeskerk een aantal exemplaren van deze catalogus van dit modehuis hebben gevonden.

Kennelijk was er ook vanuit Enschede belangstelling voor de laatste woon en modetrends uit Parijs.

Het Galeries du Louvre is onderdeel van de Rue de Rivoli.

In 1865 opende het Grands Magasins du Louvre in Parijs. Het bedrijf maakte al een omzet van 15 miljoen Franc en tien jaar later 41 miljoen Franc. In 1875 zijn er ruim 2400 medewerkers in dienst en is het een van de grootste winkel mode ketens in Europa. Chauchard en Hériot de toenmalige eigenaars werden extreem rijk.

In 1875 waren de twee partners in staat om het gehele gebouw te kopen. Zij hebben het Hôtel du Louvre overgeplaatst aan de andere kant van de Place du Palais-Royal, waar het nog steeds staat en na twee jaar renovatie, opende de Les Grands magasins du Louvre.

Auguste Hériot en Chauchard, de nieuwe eigenaars waren zich zeer bewust van wat hun clientèle verlangden. Men was niet alleen gericht op verkoop maar ook op entertainment. Zo waren er verschillende restaurants, bars, kinderopvang en zelf een bibliotheek waar de echtgenoten zich rustig konden terugtrekken terwijl de echtgenote haar slag kon slaan in het modewarenhuis. Dit winkelwarenhuis was in 1875 al een winkel beleving en had een internationale allure. Waar hebben we dit eerder gehoord.

De entree van de Grands Magasin Du Louvre was meer dan indrukwekkend. Niet alleen de elite van Parijs was hier kind aan huis maar de welgestelden uit geheel Europa wisten

dit warenhuis te vinden. Het assortiment was eveneens indrukwekkend en naast de laatste mode die er verkrijgbaar was is het warenhuis bekend om buitenlandse producten zoals Perzische tapijten, kunst, speelgoed, porselein en wat niet meer.

Het bezoek aan dit warenhuis was al een feest op zich. De bezoekers aan het warenhuis waren in stijl gekleed en de heren zelfs met hoed. Het was een plaats om gezien te worden en her werden relaties onderhouden en nieuwe contacten gelegd. Je zou het "netwerken" kunnen noemen

De Bijenkorf in Amsterdam [een Rijksmonument]. Volgens ons is hier toch sprake van enige bescheiden overeenkomst met Grand Magasins du Louvre in Parijs.

Belangrijke clientèle werden natuurlijk vanaf het treinstation Garde du Nord opgehaald en na het winkelen keurig bij het hotel afgezet met de nodige bagage en winkel inkopen. De service van dit warenhuis was voor die tijd al werkelijk ongekend.

Deze fraaie catalogus werd uitgegeven door Magasins Du Louvre in Parijs in maart 1897 en over de hele wereld verzonden aan clientèle.

Het internationale waren-modehuis was geboren en de eigenaars zijn er zeer vermogend door geworden.

Auguste Hériot echter overleed in 1879 en zijn broer Olympe heeft het warenhuis toen geërfd. Olympe regisseerde het bedrijf tot 1888, toen de eerste tekenen van geestelijke vervreemding hem dwongen ontslag te nemen. Hij wordt vervangen door de zoon van Emile Pereire.

De tweede eigenaar Chauchard verkocht zijn aandelen in 1884 om zich vervolgens in 1885 geheel aan de kunst te wijden.

De gebouwen van het Magasins werden gedeeltelijk bestemd tot hotels en de eerste en tweede wereldoorlog hebben hun sporen hier nagelaten.

In september 1943 werd het gebouw van het Louvre gebombardeerd. Het gebouw ging in vlammen op en werd totaal verwoest. De warenhuizen van het Louvre eindigden definitief in 1974.

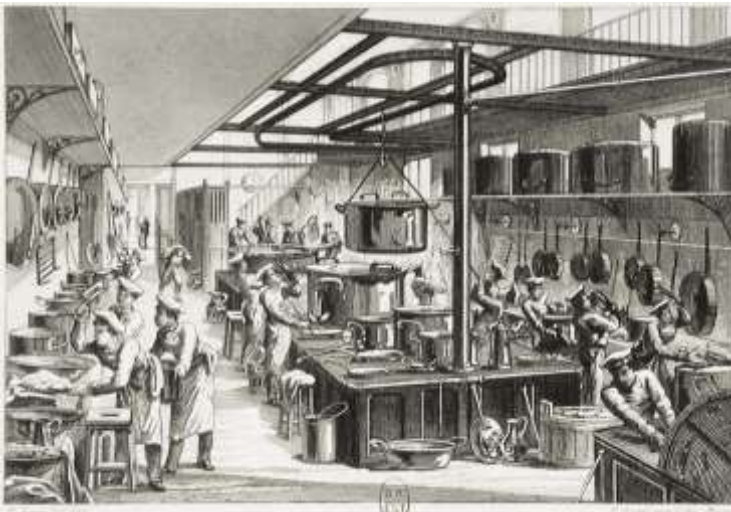
Sinds oktober 1978 herbergt het gebouw het Louvre antiekwinkels op 3 verdiepingen en een totale oppervlakte van 10.000 vierkante meter, terwijl de rest van het gebouw wordt bezet door luxe kantoren.

Het warenhuis beschikte over een volledig ingerichte luxe bar met bibliotheek waar het uitstekend vertoeven was terwijl de dames aan het winkelen waren.

Dagelijks werden honderden maaltijden en buffetten bereid voor de duizenden bezoekers die in verschillende restaurants konden genieten van culinaire hoogstandjes. De Franse keuken was ook toen al beroemd.

In het winkelwarenhuis was tevens een hotelfaciliteit "Hotel Du Louvre" want je was er zeker niet in een dag uitgekeken.

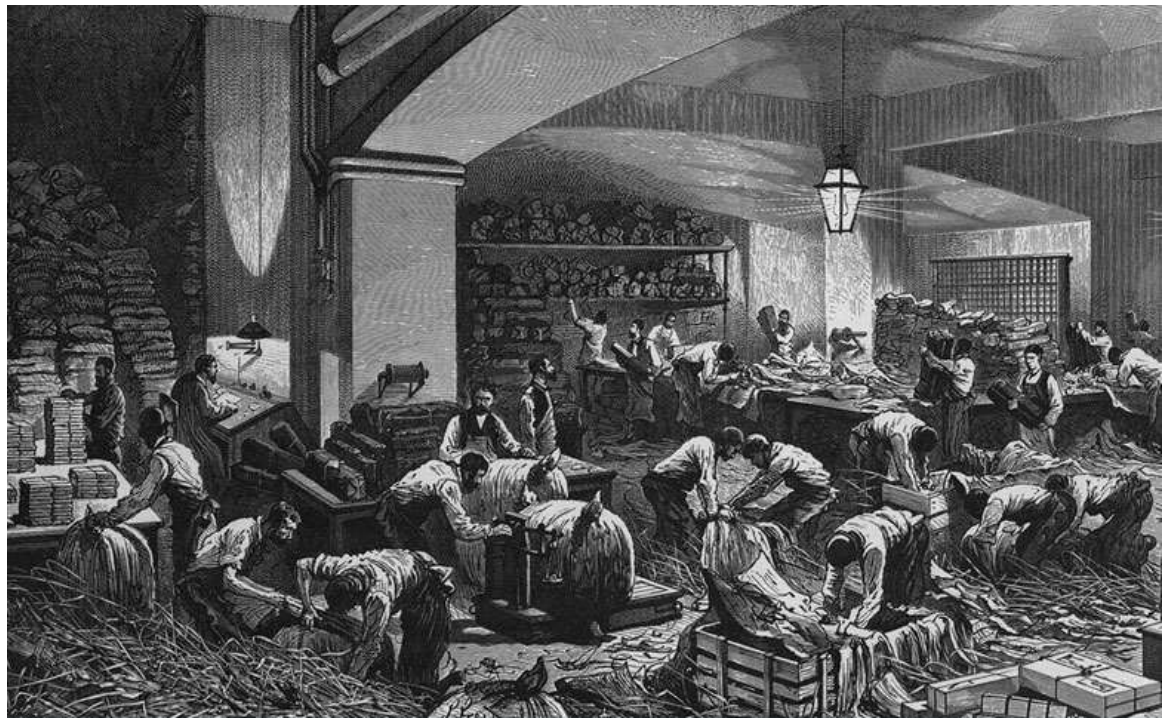

De lectrur salon, je zou nu zeggen het internetcafé waar klanten op de hoogte werden gebracht van het laatste nieuws.

De afdeling voor stoffen, gordijnen en tapijten

De expeditie afdeling van het warenhuis waar bestellingen werden ingepakt en verzonden door heel Europa, ja zelfs over de hele wereld.

De Franse mode was toch een belangrijk bestanddeel van het assortiment van het warenhuis.

In vergelijking met Grands Magasins du Louvre [boven] is de Bijenkorf in Amsterdam [onder] een bescheiden winkelpand. Met de oer-Hollandse stelling "Doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg" heeft bij de Bijenkorf in Amsterdam zijn grenzen al bereikt. Het Bijenkorf-pand in Amsterdam is een Rijksmonument.

Voor Enschede was Vroom & Dreesmann het voorbeeld van grootstedelijk winkelgenot. Het gebouw is op 1 april 1939 aan de Korte Hengelosestraat in gebruik genomen door Vroom & Dreesmann tot eind 1969. Het ontwerp van architect Jan Kuyt [27 juni 1884 – 09 februari 1944] is ontworpen in de functionalistische stijl.

Het warenhuis in Enschede is een van de laatste warenhuizen die Jan Kuyt ontwierp voor V&D. Jan Kuyt was de hoofdarchitect voor Vroom & Dreesmann en heeft acht vestingen in Nederland voor V&D ontworpen. Het pand in Enschede is opgebouwd uit gele bakstenen in geometrische bouwvolumes. Eveneens kenmerkend voor de bouwstijl is het metselwerk in Noors Kettingverband. Het voormalige V&D pand is gehandhaafd op een aantal kleine details na. Zo is de piek op het gebouw verdwenen en is aan de linkerkant van het gebouw op de begane grond de luifel aangepast. In 2007 is het gebouw voornamelijk aan de binnenzijde geheel gerenoveerd en geschikt gemaakt als kantoorpand. Het voormalige warenhuis is nu een Rijksmonument.

